
Sesijas dokuments

A9-0322/2023

30.10.2023

ZIŅOJUMS

par ES attīstības politikas nozīmi ieguves rūpniecības pārveidē par labu
ilgtspējīgai attīstībai jaunattīstības valstīs
(2023/2031(INI))

Attīstības komiteja

Referents: *Barry Andrews*

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	17
STARPTAUTISKĀS TIRDZNIECĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS.....	18
INFORMĀCIJA PAR PIEŅEMŠANU ATBILDĪGAJĀ KOMITEJĀ.....	23
ATBILDĪGĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA.....	24

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par ES attīstības politikas nozīmi ieguves rūpniecības pārveidē par labu ilgtspējīgai attīstībai jaunattīstības valstīs (2023/2031(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 208. panta 1. punktu, kas nosaka, ka “Savienības politikai attīstības jomā galvenais mērķis ir nabadzības mazināšana un ilgākā laika posmā — tās izskaušana”, un ka “politikā, kas var iespaidot jaunattīstības valstīs, Savienība ievēro mērķus, kas noteikti sadarbības attīstības jomā”,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 3. un 21. pantu,
- ņemot vērā ANO rezolūciju “Pārveidosim mūsu pasauli: ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam”, kas pieņemta Apvienoto Nāciju Organizācijas 2015. gada 25. septembra ilgtspējīgas attīstības samitā Ņujorkā, un ņemot vērā rezolūcijā iekļautos 17 ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM),
- ņemot vērā nolīgumu, ko 2015. gada 12. decembrī pieņēma ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Pušu konferences (*UNFCCC*) 21. sesijā (*COP 21*) Parīzē (Parīzes nolīgums),
- ņemot vērā ANO Ģenerālās asamblejas 2007. gada 13. septembrī pieņemto ANO Deklarāciju par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām,
- ņemot vērā ANO Vadošos principus uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām,
- ņemot vērā ANO Globālā līguma desmit principus,
- ņemot vērā Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) Konvenciju Nr. 169 par pirmiedzīvotāju un cilšu tautām,
- ņemot vērā astoņas SDO pamatkonvencijas, kas definētas SDO Deklarācijā par pamatprincipiem un tiesībām darbā,
- ņemot vērā Minamatas konvenciju par dzīvsudrabu,
- ņemot vērā Biodaudzveidības konvenciju, jo īpaši Lēmumu *COP VIII/28* — Brīvprātīgas vadlīnijas par biodaudzveidību iekļaujošu ietekmes novērtējumu,
- ņemot vērā ANO Vides programmas (*UNEP*) Vadlīnijas par produktu dzīves cikla sociālās ietekmes novērtēšanu,
- ņemot vērā Eiropas Investīciju bankas (EIB) atbilstības, izslēgto darbību un izslēgto nozaru sarakstu,

- ņemot vērā Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju, Parlamenta un Komisijas 2017. gada 30. jūnija kopīgo paziņojumu par jauno Eiropas Konsensu attīstībai “Mūsu pasaule, mūsu cieņa, mūsu nākotne”¹,
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/947 (2021. gada 9. jūnijs)², ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu “Eiropa pasaulē”, groza un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 466/2014/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1601 un Padomes Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 480/2009,
  - ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2021. gada 1. decembra kopīgo paziņojumu “” (JOIN(2021)0030),
  - ņemot vērā Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumu “Eiropas zaļais kurss” (COM(2019)0640),
  - ņemot vērā 2023. gada 16. marta priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido satvaru, kā nodrošināt drošu un ilgtspējīgu apgādi ar kritiski svarīgām izejvielām, un groza Regulu (ES) 168/2013, (ES) 2018/858, 2018/1724 un (ES) 2019/1020 (COM(2023)0160) (Kritiski svarīgo izejvielu akts),
  - ņemot vērā jauno Partnerības nolīgumu starp Eiropas Savienību un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu organizācijas dalībvalstīm (*OACPS*) (Kotonū nolīguma pēctecis),
  - ņemot vērā Parlamenta 2014. gada 26. februāra rezolūciju par attīstības veicināšanu ar atbildīgu uzņēmējdarbības praksi, tostarp — ieguves rūpniecības lomu jaunattīstības valstīs³,
  - ņemot vērā Parlamenta 2023. gada 14. marta rezolūciju par politikas saskaņotību attīstībai (*PCD*)⁴,
  - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
  - ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas atzinumu,
  - ņemot vērā Attīstības komitejas ziņojumu (A9-0322/2023),
- A. tā kā saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas datiem ieguves rūpniecību var definēt kā nozari, kas ietver dažādas darbības, proti, gan izejvielu (fosilā kurināmā, minerālu un to sakopojumu) ieguvi, gan šo izejvielu pārstrādi un pārveidošanu patērētājiem paredzētos produktos un pakalpojumos⁵;

¹ [OV C 210, 30.6.2017., 1. lpp.](#)

² [OV L 209, 14.6.2021., 1. lpp.](#)

³ [OV C 285, 29.8.2017., 87. lpp.](#)

⁴ Pieņemtie teksti, P9_TA(2023)0071.

⁵ ANO, “*Transforming Extractive Industries for Sustainable Development*” [Ieguves rūpniecības pārveide ilgtspējīgai attīstībai], 2021. gada maijs, 3. lpp.

- B. tā kā plaša mēroga kalnrūpniecība (*LSM*) un nerūpnieciskā un mazapjoma kalnrūpniecība (*ASM*) tradicionāli darbojas līdzās, taču ar tām saistītais nodarbinātības veids un sniegtā vietējā vērtība ievērojami atšķiras, jo *ASM* darbība lielā mērā ir neoficiāla, ar augstu darbaspēka intensitāti un bieži vien nelikumīga, tajā ir slikti arodveselības, drošības un vides standarti un salīdzinoši zems kapitālieguldījums, mehanizācijas un izrakteņu atgūšanas līmenis, tā nodrošina darbvietas un ienākumus nekvalificētiem darba ņēmējiem bieži vien attālos un lauku apvidos, savukārt *LSM* darbība parasti ir ļoti mehanizēta un oficiāli regulēta, tā veicina valsts ekonomiku, taču tai ir neliela pozitīva ietekme uz vietējām kopienām; tā kā *UNEP* projekta dati par nerūpniecisko un mazapjoma ieguvu aizsargājamās teritorijās un kritiski svarīgās ekosistēmās (*ASM-PACE*) liecina, ka *ASM* saražo aptuveni 10 % pasaules zelta, 15–20 % dimantu, 20–25 % alvas un tantala un 80 % krāsaino dārgakmeņu⁶; tā kā *ASM* bieži vien ir iesaistītas sievietes, kuru neaizsargātība ir lielāka, jo viņām nav piekļuves resursiem bagātai zemei un citiem ražošanas līdzekļiem un finansējumam, to izmantošanai un kontrolei;
- C. tā kā saskaņā ar Pasaules Bankas datiem neatjaunīgiem minerālresursiem ir dominējoša loma 81 valstī, kas kopā veido ceturto daļu no pasaules IKP, pusi no pasaules iedzīvotājiem un gandrīz 70 % no cilvēkiem, kuri dzīvo galējā nabadzībā⁷;
- D. tā kā dabas resursu ieguve un pārstrāde rada aptuveni pusi no kopējām siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijām un vairāk nekā 90 % no pasaules biodaudzveidības un ūdens resursu noslodzes⁸;
- E. tā kā lēmums par to, vai dabas resursi tiek izmantoti, kādi resursi tiek iesaistīti un kā šāda izmantošana notiek, ir katras valsts suverēna atbildība;
- F. tā kā ieguves rūpniecībai vajadzētu būt izšķirīgai lomai daudzu ar resursiem bagātu jaunattīstības valstu attīstībā un vajadzētu gūt publiskos ieņēmumus no kalnrūpniecības un ar kalnrūpniecību saistītām darbībām (no koncesijām, nodokļiem un tiešajiem un netiešajiem izdevumiem ieguves valstī), kā arī vajadzētu nodrošināt nodarbinātības iespējas un infrastruktūru, kas var mazināt nabadzību un atbalstīt ekonomikas izaugsmi un sociālo attīstību valsts un vietējā līmenī, ja vien pastāv konkrēti faktori;
- G. tā kā ieguves rūpniecībai var būt arī ļoti negatīva sociālā, ekonomiskā, vidiskā un institucionālā ietekme vietējā, valsts, reģionālā un globālā līmenī, kas rada cilvēktiesību un darba tiesību pārkāpumus, ar dzimumu saistītu vardarbību, piespiedu darbu, bērnu darbu, piespiedu pārvietošanu, nabadzību, piesārņojumu, konkurenci ūdens izmantošanā, biodaudzveidības zudumu, atmežošanu, kultūras un kulta objektu iznīcināšanu, cilvēktiesību un vides aktīvistu aizskaršanu, sociālās struktūras sabrukšanu, korupciju, preču cenu svārstīgumu, nelikumīgas finanšu plūsmas, krāpšanas nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un bruņotus konfliktus, kā arī rada daudzus izaicinājumus ieguves rūpniecības “anklāva” iedabas dēļ, kam ir maz

⁶ *UNEP*, “*Mineral Resource Governance in the 21st Century. Gearing Extractive Industries Towards Sustainable Development*” [Minerālresursu pārvaldība 21. gadsimtā. Ieguves rūpniecības virzība uz ilgtspējīgu attīstību], 81. lpp.

⁷ Pasaules Banka, “*The Growing Role of Minerals and Metals for a Low Carbon Future*” [Minerālresursu un metālu pieaugoša ietekme ceļā uz bezoglekļa nākotni], 2017. gada jūnijs, 26. lpp.

⁸ Starptautiskā Resursu apakškomisija, *Global Resources Outlook 2019* [2019. gada globālais resursu apskats].

saikņu ar vietējo ekonomiku; tā kā ieguves rūpniecība bieži ietekmē pirmiedzīvotāju kopienu tiesības, un ietekmes uz vidi vides un sociālās ietekmes pētījumiem var būt izšķirīga loma šo tiesību aizsardzībā;

- H. tā kā jaunākās un pielāgotas tehnoloģijas un digitalizācija var ievērojami ierobežot ieguves rūpniecības pēc būtības invazīvo ietekmi;
- I. tā kā saskaņā ar Starptautiskās Enerģētikas aģentūras (*IEA*)⁹ datiem aptuveni puse no pasaules vara un litija ražošanas atrodas apgabalos, kuros jau pastāv liels ūdens trūkums; tā kā bez tam lielākā daļa pašreizējo un potenciālo ieguves vietu atrodas lauku un pirmiedzīvotāju teritorijās;
- J. tā kā ieguves rūpniecības negatīvā sociālā un vidiskā ietekme nākotnē var kļūt vēl smagāka, ņemot vērā tendenci kalnrūpniecībā iegūt zemākas kvalitātes rūdas, kā rezultātā palielināsies atkritumu daudzums, kā arī pieprasījums pēc enerģijas un ūdens; tā kā šāda tendence īpaši satraucoša ir marginalizētām un mazāk aizsargātām personām jaunattīstības valstīs, kurās klimata pārmaiņu ietekmes dēļ jau tagad trūkst ūdens; turklāt norāda — tā kā viegli pieejamās rezerves noplicinās, ieguve tiek pārcelta uz attāliem un bieži vien sensitīviem apgabaliem, piemēram, notiek izrakteņu ieguve dziļjūrā;
- K. tā kā Pasaules Bankas¹⁰ analīze liecina, ka 44 % no visām ekspluatācijā esošajām raktuvēm atrodas mežos, kas būtiski ietekmē atmežošanu, kā arī pirmiedzīvotājus un vietējās kopienas, kuru iztika ir atkarīga no mežiem;
- L. tā kā tiesības uz informāciju, līdzdalību un tiesiskās aizsardzības līdzekļiem ir starptautiski aizsargātas cilvēktiesības, kas nostiprinātas daudzpusējos nolīgumos un īpašu uzmanību pievērš vidisku lēmumu pieņemšanai, kas ir īpaši svarīgi kalnrūpniecībā;
- M. tā kā ieguves rūpniecība tiešā vai netiešā veidā var pozitīvi vai negatīvi ietekmēt vairākus ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM), jo īpaši 1. IAM (nabadzības izskaušana), 3. IAM (laba veselība un labbūtība), 6. IAM (tīrs ūdens un sanitārija), 7. IAM (cenas ziņā pieejama un tīra enerģija), 8. IAM (pienācīgas kvalitātes nodarbinātība un ekonomikas izaugsme), 13. IAM (klimatrīcība), 15. IAM (dzīvība uz sauszemes) un 16. IAM (miers, tiesiskums un spēcīgas institūcijas);
- N. tā kā IAM ir universāli un tāpēc šajā ziņā ir vajadzīga saskaņota ES iekšējās un ārējās darbības rīcība; tā kā Eiropas Savienība ir uzrādījusi negatīvu ietekmi uz jaunattīstības valstu progresu IAM sasniegšanā, jo ES izmanto resursus, radot tā dēvēto eksternalitāti¹¹;

⁹ *IEA*, “*The Role of critical Minerals in Clean Energy Transitions*” “[Kritiski svarīgo izrakteņu loma pārejā uz tīru enerģiju], Pasaules enerģētikas apsekojuma īpašais ziņojums, 2021. gads, 128. lpp.

¹⁰ Pasaules Banka, “*Forest-Smart Mining: Identifying Factors Associated with the Impacts of Large-Scale Mining on Forests*” [Mežus saudzējoša kalnrūpniecība: apzināt plaša mēroga kalnrūpniecības faktorus, kas ietekmē mežus], 2019. gads.

¹¹ Ilgtspējīgas attīstības risinājumu tīkls (*SDSN*), “Eiropas ilgtspējīgas attīstības ziņojums”, 2022. gads, pieejams šādā tīmekļvietnē <https://s3.amazonaws.com/sustainabledevelopment.report/2022/europe-sustainable-development-report-2022.pdf>.

- O. tā kā kopienas attīstības nolīgumi (*CDA*) var būt veids, kā stiprināt un veicināt ilgtspējīgas un savstarpēji izdevīgas attiecības starp valdībām, uzņēmumiem un kopienām, kā arī līdzeklis, ar ko novērst konfliktus un palielināt pārredzamību un pārskatatbildību; tā kā Pasaules Banka uzskata, ka *CDA* ir ieguves nolīgumu paraugprakse¹²; tā kā Starptautiskās Kalnrūpniecības un metālu padomes (*ICMM*) izveidotie 10 kalnrūpniecības principi mudina šīs padomes locekļus pienācīgi iesaistīt ieinteresētās personas un veicināt uzņēmējvalstu un kopienu ilgtspējīgu attīstību¹³; tā kā ar Atbildīgas kalnrūpniecības nodrošināšanas iniciatīvas (*IRMA*) Atbildīgas kalnrūpniecības standartu ir izstrādāta paraugprakse, kādai vajadzētu būt atbildīgai kalnrūpniecībai;
- P. tā kā resursiem bagātas jaunattīstības valstis nereti cieš no “resursu lāsta”, jo dabas resursu pārpilnība līdz šim nav novedusi pie šo valstu ekonomiskās attīstības *inter alia* tādu faktoru dēļ kā slikts regulējums, korupcija, pārredzamības un pārskatatbildības trūkums, pārmērīga atkarība no ieguves rūpniecības ieņēmumiem un līdz ar to nepietiekama ekonomikas diversifikācija; tā kā Āfrika, jo īpaši Subsahāras reģions, ir kļuvusi par klasisku “resursu lāsta” piemēru, lai gan tajā atrodas 30 % no pasaules derīgo izrakteņu rezervēm, 8 % no pasaules dabasgāzes un 12 % no pasaules naftas rezervēm¹⁴;
- Q. tā kā jaunattīstības valstīm bieži vien bijis sarežģīti iekasēt pietiekamus ieņēmumus no kalnrūpniecības darbībām, kam iemesls ir vājas vai regresīvas nodokļu sistēmas, institucionālās noturības trūkums, nepietiekama ilgtermiņa plānošana, neilgtspējīgs parādu slogs, nelikumīgas finanšu plūsmas, korupcija un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas;
- R. tā kā jaunattīstības valstis, kas eksportē izejvielas, ir ļoti atkarīgas no nodokļu ieņēmumiem par izejvielu eksportu;
- S. tā kā ir jākāpina centieni risināt klimata pārmaiņu problēmu un jāpievēršas strauji augošajam pieprasījumam pēc izejvielām, kuras ir nepieciešamas zaļās un digitālās pārkārtošanās īstenošanai, kā arī ES noteikto ilgtspējas un diversifikācijas prasību izpildei, un tas ieguves rūpniecības nozarei, kam jāklūst ilgtspējīgai, rada gan izaicinājumus, gan iespējas, kā arī ar šādiem izaicinājumiem un iespējām jātiek galā resursiem bagātajām jaunattīstības valstīm; tā kā ES var izveidot satvarus ieguves rūpniecības nozarei jaunattīstības valstīs tā, lai konstruktīvāk realizētu šādu pieprasījumu saskaņā ar IAM, un šajā ziņā varētu palielināt šo valstu fiskālo telpu un kāpināt publiskos izdevumus, kā arī to lomu starptautiskajā sabiedrībā, vienlaikus samazinot šo valstu radītās SEG emisijas; tā kā jaunattīstības valstīm ir jāsamazina paļaušanās uz ieguves rūpniecību un tautsaimniecībā jāiekļauj uz nākotni orientētas nozarēs, piemēram, nulles emisiju tehnoloģijas, lai paplašinātu ieņēmumu avotus;

---

¹² Pasaules Banka, “*Mining Community Development Agreements Source Book*” [Kalnrūpniecības kopienas attīstības nolīgumu rokasgrāmata], 2012. gads, pieejams šādā tīmekļa vietnē:

<https://openknowledge.worldbank.org/server/api/core/bitstreams/8161b734-e57b-572c-863a-851103471a5f/content>.

¹³ <https://www.icmm.com/en-gb/our-principles/mining-principles/mining-principles>.

¹⁴ UNEP, “Mūsu darbs Āfrikā”, <https://www.unep.org/regions/africa/our-work-africa>.

- T. tā kā LES 3. panta 5. punktā *inter alia* Savienībai ir uzlikts pienākums, ka “tā veicina mieru, drošību, ilgtspējīgu Zemes attīstību, solidaritāti un savstarpēju cieņu starp tautām, brīvu un godīgu tirdzniecību, nabadzības izskaušanu un cilvēktiesību [...] aizsardzību [...]”; tā kā saskaņā ar LES 21. panta 1. punktu “Savienības starptautiskās darbības virzītājspēks ir principi, kuri ir iedvesmojuši tās izveidi [...]”, tostarp demokrātija, tiesiskums un cilvēktiesību un pamatbrīvību universālums un nedalāmība;
- U. tā kā ES politiskā apņemšanās attiecībā uz *PCD* atkārtoti tika apstiprināta 2017. gada jaunajā Eiropas Konsensā par attīstību, kurā atzina, ka *PCD* ir ļoti būtisks elements ES IAM sasniegšanas stratēģijā un svarīgs ieguldījums vērīgāka mērķa īstenošanā, kas izvirzīts politikas saskaņotības ilgtspējīgai attīstībai (*PCSD*) ietvaros;
- V. tā kā ES attīstības politikai būtu jāatbalsta jaunattīstības valstis ieguves rūpniecības pārveidošanā, lai nodrošinātu, ka šīs valstis veicina ilgtspējīgu attīstību saskaņā ar IAM un Parīzes nolīgumu;
- W. tā kā ieguves rūpniecības darbības ir jāskata vairākos kontekstos, proti, Parīzes nolīguma globālajā kontekstā, kura mērķis ir globālās temperatūras celšanos šajā gadsimtā noturēt krietni zem diviem grādiem salīdzinājumā ar pirmsindustriālo līmeni un finanšu plūsmas saskaņot ar SEG emisijām un klimatnoturīgu virzību, kā arī Eiropas klimata akta¹⁵ kontekstā, kurā izvirzīts mērķis līdz 2050. gadam sasniegt klimatneitralitāti ES un par 55 % samazināt CO₂ emisijas salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni, regulējuma paketes “Gatavi mērķrādītājam 55 %” kontekstā, kurā cita starpā izvirzīti saistoši efektivitātes un aprites mērķrādītāji un pārskatītās un paplašinātās Eiropas emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas kontekstā;
- X. tā kā ES nesen ir pieņēmusi vai gatavojas pieņemt tiesību aktus, ar ko uzlabot korporatīvo sociālo atbildību un atbildīgu uzņēmējdarbību, kas ietekmēs ieguves rūpniecību jaunattīstības valstīs, piemēram, tādus tiesību aktus kā Konfliktu izrakteņu regula¹⁶, Korporatīvo ilgtspējas ziņu sniegšanas direktīva¹⁷, gaidāmā Direktīva par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju¹⁸, gaidāmā Regula par tādu produktu aizliegšanu Savienības tirgū, kas izgatavoti, izmantojot piespiedu darbu,¹⁹ un Kritiski svarīgo izejvielu akts;
- Y. tā kā ietekmes novērtējuma ziņojumā, kas pievienots dokumentam “Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido satvaru kritiski svarīgu izejvielu drošas un ilgtspējīgas piegādes nodrošināšanai un groza Regulas (ES) Nr. 168/2013,

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp).

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/821 (2017. gada 17. maijs), ar ko paredz piegādes ķēdes pienācīgas pārbaudes pienākumus Savienības importētājiem, kuri importē konfliktu skartu un augsta riska teritoriju izcelsmes alvu, tantalu un volframu, to rūdas un zeltu (OV L 130, 19.5.2017., 1. lpp.).

¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2464 (2022. gada 14. decembris), ar ko attiecībā uz korporatīvo ilgtspējas ziņu sniegšanu groza Regulu (ES) Nr. 537/2014, Direktīvu 2004/109/EK, Direktīvu 2006/43/EK un Direktīvu 2013/34/ES (OV L 322, 16.12.2022., 15. lpp.).

¹⁸ 2022. gada 23. februāra priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju un ar ko groza Direktīvu (ES) 2019/1937 (COM(2022)0071).

¹⁹ 2022. gada 14. septembra priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par tādu produktu aizliegšanu Savienības tirgū, kas izgatavoti, izmantojot piespiedu darbu (COM(2022)0453).

(ES) 2018/858, 2018/1724 un (ES) 2019/1020²⁰ (Eiropas Kritiski svarīgo izejvielu akts), nav pienācīgi novērtēta priekšlikuma sociālā, vidiskā, cilvēktiesību un ekonomiskā ietekme uz jaunattīstības valstīm (kā noteikts labāka regulējuma rīkā #35 un IAM rīkā #19) un uz vietējo pirmiedzīvotāju kopienu, tostarp sieviešu un meiteņu, iztikas līdzekļiem²¹;

- Z. tā kā ES saistībām īstenot taisnīgu pārkārtošanos ir globāla ietekme, kas prasa pamatīgi reformēt ieguves rūpniecības finanšu, pārvaldības, sociālo un vides dimensiju;
- AA. tā kā izrakteņu izplatība pasaulē ir nevienmērīga, kam ir milzīga ietekme uz globālajiem dienvidiem; tā kā pētījumā²² ir konstatēts, ka 2019. gadā 79 % no pasaules metāla rūdas tika iegūti piecās no sešām ar sugām visbagātākajām biomām;
- AB. tā kā 2023. gada jūnijā pieņemtais Tālāju līgums²³ paredz satvaru tālāju aizsardzībai no ieguves rūpniecības ietekmes un nosaka no jūras ģenētiskajiem resursiem iegūto labumu sadali starp attīstītajām un jaunattīstības valstīm; tā kā ES ir apņēmusies Pasaules okeānu programmai piešķirt 40 miljonus EUR, lai palīdzētu jaunattīstības valstīm īstenot minēto līgumu,

ES attīstības politikas stiprināšana

1. atgādina, ka ES ir lielākā attīstības palīdzības devēja pasaulē, un šo palīdzību lielākoties sniedz ar starptautisko organizāciju un dalībvalstu starpniecību; tāpēc uzsver, cik būtiski ir atbilstīgi ES juridiskajam pienākumam nodrošināt attīstības politikas saskaņotību, kā noteikts LESD 208. pantā, un ilgtspējīgas attīstības principus integrēt visās ES ārējās darbībās, jo īpaši rīcībpolitikās, kas saistītas ar ieguves rūpniecību;
2. prasa ES veicināt vienādranga partnerību starp ES un jaunattīstības valstīm, kuras ir ļoti atkarīgas no ieguves rūpniecības; uzsver, ka visiem ES ieguves rūpniecības projektiem jaunattīstības valstīs vajadzētu būt abpusēji izdevīgiem, tostarp vietējām kopienām, un šo projektu mērķu un visu operatīvo politikas satvaru centrā vajadzētu būt uz cilvēkiem un vidi mērķētai attīstībai; šajā sakarībā uzsver, ka ES būtu jāatbalsta zemu ienākumu un resursiem bagātas valstis, lai tās mainītu kalnrūpniecības nozares modeli, kam ir anklāva iedaba un kas balstās uz izrakteņu ieguvī, un nodrošināt jaunattīstības valstīm pietiekamu politiskās rīcības brīvību, tostarp izmantojot starptautiskās tirdzniecības instrumentus, lai panāktu uz resursiem balstītu industrializāciju vietējā līmenī; turklāt uzsver, ka projekti jāīsteno taisnīgā un klimatam draudzīgā veidā, nevis uz vides, cilvēktiesību un miera rēķina, un būtu jāizmanto visinovatīvākās pieejamās metodes; norāda, ka ar ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanu un ES vispārējo tirdzniecības un ieguldījumu stratēģiju ir jāsekmē ieguldījumu iespējas jaunattīstības valstīs, lai sasniegtu IAM; aicina Komisiju izejvielu nozares projektiem par prioritāti noteikt

²⁰ SWD(2023)0161.

²¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=celex%3A52023SC0161>.

²² Luckeneder, S., Giljum, S., Schaffartzik, A., Maus, V. and Tost, M., "Surge in global metal mining threatens vulnerable ecosystems" [Metāla rūdu ieguves pieaugums pasaulē apdraud jutīgas ekosistēmas], *Global Environmental Change*, 69. sējums, 2021. gads.

²³ Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvencijas Nolīgums par jūras biodaudzveidības saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu ārpus valstu jurisdikcijas, 2023. gada 19. jūnijs.

ilgtspēju saskaņā ar iniciatīvu *Global Gateway* un attiecīgi atvieglināt piekļuvi finansējumam;

3. uzsver, cik būtiski ir ilgtspējīgu ieguves rūpniecību integrēt vietējā ekonomikā, lai jaunattīstības valstīs attīstītu tādu vietējās rūpniecības spēju, kam ir augsta pievienotā vērtība; uzskata, ka jaunattīstības valstīm ir tiesības izmantot eksporta nodokļus un leģitīmus tirdzniecības ierobežojumus, lai attīstītu rūpniecisko bāzi un izmantotu ieguves rūpniecības eksporta nodokļu resursus cilvēces attīstībai un sabiedrisko pakalpojumu stiprināšanai, piemēram, izglītībai un veselības aprūpei; prasa ES tirdzniecības nolīgumos ar jaunattīstības valstīm pārskatīt eksporta nodokļu ierobežojumus;
4. uzsver, ka ES un tās dalībvalstīm saskaņā ar ANO Deklarāciju par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām (*UNDRIP*) un SDO Konvenciju Nr. 169 par pirmiedzīvotāju un cilšu tautām ir jāievēro — kā arī jāprasa no savām partnervalstīm ievērot — vietējo iedzīvotāju un pirmiedzīvotāju vajadzības, jo īpaši pirmiedzīvotāju tiesības uz brīvu un informētu piekrišanu, pirms tiek apstiprināts jebkāds ieguves projekts, kas skar viņu zemi vai teritorijas; norāda, ka kalnrūpniecība palielina zemes sagrābšanas risku, jo jaunattīstības valstu valdības bieži vien neatzīst pirmiedzīvotāju un kopienu paražu tiesības uz zemi, kurā viņi dzīvo; prasa ievērot Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (*FAO*) Brīvprātīgās pamatnostādnes par zemes, zvejniecību un mežu īpašuma atbildīgu pārvaldību, lai nepieļautu zemes sagrābšanu ieguves rūpniecībā; uzsver, ka pirmiedzīvotāju tautu tiesību un tradicionālo ieražu popularizēšana ir būtiska, lai panāktu ilgtspējīgu attīstību un cīnītos pret klimata pārmaiņām;
5. mudina ES palielināt atbalstu resursiem bagātām jaunattīstības valstīm, lai tās samazinātu atkarību no ieguves rūpniecības un dažādotu ekonomiku, kas ir jutīga pret ekonomiskiem satricinājumiem un cenu svārstībām, un šajā ziņā būtu jāveicina ilgtspējīgas alternatīvas;
6. uzskata, ka ES būtu jāatbalsta resursiem bagātas jaunattīstības valstis, lai tās efektīvi un pārredzami varētu gūt un pārvaldīt ieņēmumus no izrakteņu ieguves nozares nolūkā panākt iekļaujošu un ilgtspējīgu attīstību savu iedzīvotāju labā un tuvināt IAM sasniegšanu;
7. aicina Komisiju jaunattīstības valstīs, ko tieši skar ieguves rūpniecība, stiprināt dialogu un sadarbību ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām, arodbiedrībām, vietējām kopienām un pirmiedzīvotājiem, lai veicinātu viņu tiesības un nodrošinātu jēgpilnu iesaisti un aktīvu līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesos, jo īpaši attiecībā uz *Global Gateway* pamatprojektu izstrādi un ietekmes novērtēšanu; uzsver, ka pilsoniskās sabiedrības dalībniekiem ir jābūt oficiālai pārstāvībai valdē; atzinīgi vērtē paziņojumu par *Global Gateway* pilsoniskās sabiedrības un vietējo iestāžu dialoga platformas izveidi, kuras mērķis ir nodrošināt, ka saistībā ar *Global Gateway* projektu atlasīti atbalstīšanu notiek jēgpilns dialogs;
8. prasa sasaukt *Global Gateway* uzraudzības grupu (*GGMG*), lai rūpīgi un efektīvi uzraudzītu visus *Global Gateway* projektus un to, kā tajos tiek ievērots *PCD* princips, turklāt grupā ir jāiesaista pilsoniskās sabiedrības aktori, jo īpaši tie, kuri pārstāv pirmiedzīvotājus, Eiropas Parlamenta deputāti, dalībvalstu pārstāvji un citi attiecīgie

eksperti; uzsver, ka *GGMG* būtu jā sagatavo gada ziņojums par *Global Gateway* projektu ietekmi uz cilvēktiesībām, vidi, pilsoniskajām brīvībām, mieru, nevienlīdzību un nabadzības samazināšanu; aicina Komisijas priekšsēdētāju uzaicināt *GGMG* priekšsēdētāju uz visām pārvaldības padomes sanāksmēm; uzsver, ka *GGMG* vajadzētu būt piekļuvei visiem Uzņēmējdarbības padomdevēju grupas, Pārvaldības padomes un Pilsoniskās sabiedrības un vietējo iestāžu dialoga platformas sanāksmju dokumentiem un protokoliem;

9. aicina Komisiju stiprināt pilsoniskās sabiedrības aktoru spēju efektīvi iesaistīties lēmumu pieņemšanas procesos, tostarp nodrošināt apmācību un atbalstu tādās jomās kā juridiskā prasme, sarunu risināšanas prasmes, ietekmes uz vidi novērtējumi un projektu uzraudzība;
10. prasa ES atbalstīt spēju veidošanas centienus jaunattīstības valstīs, tostarp attiecīgajām ieinteresētajām personām, piemēram, valdības ierēdņiem, tiesu iestādēm un tiesībaizsardzības aģentūrām, sniegt tehnisku palīdzību, lai stiprinātu to tiesiskos un regulatīvos satvarus ieguves rūpniecības jomā, kas ietver pasākumus nolūkā palielināt pārvaldību un pārredzamību, apkarot korupciju, ieņēmumu nepareizu pārvaldību, krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, kā arī nelikumīgas finanšu plūsmas, uzlabot darba, cilvēktiesību un vidiskos standartus un stiprināt tiesībaizsardzību; atgādina, ka atsevišķi dabas resursi, kuru dēļ izcēlušies vairāki pasaulē visilgākie un brutālākie konflikti, nonāk piegādes ķēdēs, kas saistītas ar uzņēmumiem, kuri darbojas attīstītajās valstīs, arī ES; tādēļ uzsver, ka ir jānodrošina efektīva tiesu iestāžu pieejamība personām, kas cietušas no tā, ka jaunattīstības valstīs strādājoši starptautiski uzņēmumi nepareizi piemēro tiesību aktus sociālajā vai vides jomā;
11. prasa Komisijai nākt klajā ar ES Atbildīgas investēšanas rīcības kodeksu ieguves rūpniecībai jaunattīstības valstīs, kurš būtu brīvprātīgi piemērojams uzņēmumiem un attīstības finanšu iestādēm un kura izstrādē piedalītos nozares un arodbiedrību pārstāvji, kā arī pilsoniskās sabiedrības organizāciju un pirmiedzīvotāju un vietējo kopienu pārstāvji; uzskata, ka kodeksā būtu jāformulē skaidras saistības un pielāgoti pamatprincipi investēšanai jaunattīstības valstīs, *inter alia* ievērojot pienācīgas pārbaudes procesus, kas noteikti ES tiesību aktos un spēkā esošajos starptautiskajos standartos, pamatnostādņēs un iniciatīvās, tādās kā ANO ilgtspējīgas attīstības mērķi, ANO Vadošie principi uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām, ANO Globālais līgums, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) pamatnostādnes daudznacionāliem uzņēmumiem, ISO 26000 standarti un Ieguves rūpniecības pārredzamības iniciatīva; uzsver, ka par kodeksa galveno uzdevumu ir jāizvirza pirmiedzīvotāju un vietējo kopienu brīva, iepriekšēja un informēta piekrišana un vietēja mēroga ilgtspējīga attīstība; uzskata, ka kodeksa saistībās jāiekļauj vismaz šādi elementi:
  - a) ieinteresēto personu iesaiste; uzskata, ka gadījumos, kad trešā valsts nav pieņēmusi tiesību aktus par obligātiem, Eiropas uzņēmumiem tie būtu jāīsteno kā priekšnoteikums uzņēmējdarbības veikšanai; uzskata, ka nolīgumi būtu jāapspriež ieinteresēto personu daudzpusējo platformu satvarā, jēgpilni iesaistot pirmiedzīvotājus un vietējās kopienas, efektīvi ievērojot brīvas, iepriekšējas un apzinātas piekrišanas principu, un nolīgumi būtu jādara publiski pieejami;

- b) pārredzamība, tostarp proaktīva ziņošana par vidiskiem, sociāliem un pārvaldības (VSP) kritērijiem saistībā ar projektiem jaunattīstības valstīs, kā to paredz dubultā būtiskuma principi, kā arī jānodrošina līgumu un finanšu darījumu publicēšana, kas ietver sīku pārskatu par maksājumiem uzņēmējas valsts valdībai; uzsver, ka visa publiskā informācija ir jāsniedz skaidrā un saprotamā veidā, lai attiecīgie aktori būtu saucami pie atbildības;
  - c) tiesiskums un korupcijas novēršana, tostarp atbilstība tiesiskajiem regulējumiem, korupcijas apkarošanas pasākumi, finanšu darījumu pārredzamība un trauksmes cēlēju aizsardzība;
  - d) cilvēktiesību problēmas, tādas kā piespiedu un bērnu darba izmantošana, darba ņēmēju tiesības, pārvietošana, diskriminācija, pirmiedzīvotāju tiesības, sieviešu un meiteņu izglītība, veselība un drošība, kā arī nekaitīgi darba apstākļi;
  - e) vides aizsardzība, sniegums un ietekme, tostarp piesārņojuma novēršanas pasākumi, dabas resursu ilgtspējīga izmantošana un pasākumi un resursi, ar ko nodrošināt izejvielu pienācīgu pārstrādi un atkritumu apsaimniekošanu;
  - f) vietējais saturs un ekonomikas diversificēšana, tostarp iespējas panākt vietējo pievienoto vērtību, attīstīt prasmes un nodot tehnoloģijas, lai veicinātu ekonomikas diversificēšanu un iekļaujošu izaugsmi partnervalstīs;
  - g) dabas aizsardzība un biodaudzveidība;
  - h) spēju veidošanas iniciatīvas, tostarp mācību programmas un zināšanu apmaiņas platformas, ar ko uzlabot izpratni par atbildīgu investēšanas praksi ieguves rūpniecībā;
  - i) pārkāpumu izskatīšanas mehānismi un aizsardzības pasākumi, ar ko novērst ieguves rūpniecības radītos cilvēktiesību pārkāpumus un ietekmi uz vidi, tostarp neatkarīgu uzraudzības struktūru, sūdzību izskatīšanas mehānismu un piemērotu tiesiskās aizsardzības līdzekļu izveidi;
  - j) uzraudzības un ziņošanas satvars, ar ko nodrošināt kodeksa ievērošanu, kas ietver periodisku ziņošanu, neatkarīgas trešās personas veiktu verificāciju un darbības rādītāju publiskošanu;
12. nosoda piespiedu darbu un bērnu darbu; prasa efektīvāk rīkoties, lai aizsargātu un atbalstītu no piespiedu darba un bērnu darba cietušos, un rast sistēmisku risinājumu, kurā būtu ņemti vērā visi faktori, tādi kā nabadzība, nevienlīdzība, izglītības nepieejamība un bērnu darba sociāla pieņemšana;
13. mudina ES divkāršot centienus apkarot bērnu darba izmantošanu izrakteņu ieguves darbībās un atbalstīt programmas, kas nodrošina izglītības iespējas un alternatīvas ienākumu gūšanas iespējas, lai izslēgtu bērnus no izrakteņu ieguves darbībām, šim nolūkam izmantojot Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta “Eiropa pasaulē” (*NDICI*) tematisko programmu “Globālās problēmas”;

14. prasa ES palielināt tehnoloģiju nodošanu, zināšanu apmaiņu un spēju veidošanu saistībā ar resursu ilgtspējīgu pārvaldību jaunattīstības valstīs, jo īpaši jomās, kas saistītas ar vides pārvaldību, atbildīgu kalnrūpniecības praksi un ilgtspējīgu resursu izmantošanu ieguves rūpniecībā;
15. aicina Komisiju atbalstīt stimulus un spēju veidošanas programmas — jo īpaši tās, kurās iesaistītas sievietes — jaunattīstības valstīm, kas veic pasākumus, lai reglamentētu *ASM* nozari un to integrētu lauku un valsts ekonomikā nolūkā uzlabot darba apstākļus un vietējo kopienu iztikas līdzekļus, kā arī apturēt nelikumīgās finanšu plūsmas, kas bieži izraisa korupciju un bruņotus konfliktus; atgādina, ka *ASM* lielā mērā ir saistīta ar dzimuma aspektu; prasa ES atbalstīt sieviešu kalnrūpniecības kooperatīvu un apvienību veidošanu, lai uzlabotu sieviešu līdzdalību, spēju aizstāvēt savas intereses, darba apstākļus un ekonomisko neatkarību; uzsver draudus nodrošinātībai ar pārtiku un vidiskos un veselības riskus, kas saistīti ar nereglamentētām *ASM* darbībām lauku apvidos, un uzsver, ka saskaņā ar *UNEP* sniegtajiem datiem daudzas *ASM* darbības notiek planētas mērogā kritiski svarīgu ekosistēmu apmežotās zemēs, kas iepriekš netika izmantotas;
16. ar bažām atzīmē, ka lielākajā daļā resursiem bagāto jaunattīstības valstu kalnrūpniecības, naftas vai gāzes ieguves rezultāts nav plaša ekonomikas, sabiedrības un sociālā attīstība; uzsver, ka “resursu lāsta” jeb “pārpilnības paradoksa” problēmas risināšana ietver ne tikai ekonomikas diversifikāciju, bet arī institucionālās noturības stiprināšanu, tiesiskuma ievērošanu un trešo valstu fiskālās telpas paplašināšanu nolūkā veicināt ilgtspējīgu attīstību; uzsver, ka ES proaktīvi ir jāveicina iekšzemes resursu mobilizācija partnervalstīs, piemēram, tiešie nodokļi, un jārada iespēja piemērot eksporta nodokļus precēm, ciktāl tas atbilst PTO noteikumiem un netiek piemērots diskriminējošā veidā; aicina Komisiju un dalībvalstis uzņemties saistības palielināt koncesiju finansējumu, ko īstenotu paralēli Kritiski svarīgo izejvielu aktam; vēlreiz norāda, ka daudzgadu finanšu shēmas (DFS) 6. izdevumu kategorijas maksimālie apjomi ir attiecīgi jāpalielina saistībā ar gaidāmo DFS pārskatīšanu;
17. atgādina, ka kalnrūpniecības ietekme var ilgt vairākus gadus pēc raktuvju slēgšanas, ņemot vērā, ka raktuvju atkritumi ir toksiski un tāpēc kaitē videi, aprūtinā biodaudzveidības sniegtos pakalpojumus un ar tiem saistītos iztikas līdzekļus; tādēļ prasa nodrošināt derīgo izrakteņu resursu efektīvu pārvaldību visā kalnrūpniecības darbību aprites ciklā, un šajā ziņā cita starpā:
  - atzīt pirmiedzīvotāju un vietējo kopienu brīvas, iepriekšējas un apzinātas piekrišanas tiesības; viņu piekļuvi informācijai, lai sabiedrība efektīvi piedalītos lēmumu pieņemšanā, un garantijas, ka personas, kas īsteno savas tiesības, netiek sodītas, vajātas vai aizskartas;
  - panākt, lai kalnrūpniecības nozarē būtu pilnīga pārredzamība pār ieņēmumiem un līgumiem saskaņā ar Ieguves rūpniecības pārredzamības iniciatīvas (*EITI*) prasībām, tostarp attiecībā uz vidisko pārredzamību;
  - pievērsties izrakteņu ieguves sociālajai ietekmei un to mazināt, izmantojot pieeju, kuras pamatā ir princips “novērst, mazināt, atjaunot”;

ES darbības daudzpusējā līmenī

18. aicina Komisiju ierosināt G20 iniciatīvu par to, kā panākt, lai ieguves rūpniecība darbotos ar resursiem bagātu jaunattīstības valstu ilgtspējīgas vietējās attīstības labā; uzsver, ka iniciatīva ir jāpielāgo katram konkrētajam kontekstam un iniciatīvā *inter alia* varētu ietvert finansiālu atbalstu, palīdzību parādu segšanai un anulēšanai, kā arī spēju veidošanu pārvaldības, nodokļu un korupcijas apkarošanas jomā; aicina Komisiju darboties kā vidutājam sarunās par parādu atvieglošanu, lai sniegtu jaunattīstības valstīm finansiālu iespēju pārkārtot neilgtspējīgas ieguves nozares un piesaistīt ilgtspējīgas ieguves nozares, kā arī ievērot pienācīgus vidiskos un sociālos standartus; aicina Komisiju atbalstīt parāda apkalpošanas apturēšanas iniciatīvas reformu un paplašināšanu, lai tajā iekļautu mazāk aizsargātas valstis ar vidējiem ienākumiem, no kurām daudzas ir atkarīgas no izrakteņu ieguves, un īstenot ilgtermiņa parāda mijmaiņas mehānismu (*DSM*), lai veicinātu “parāds pret klimata un dabas aizsardzību” mijmaiņas darījumus; uzsver, ka ir jāizskauž nodokļu oāzes, kas ir nelikumīgu finanšu plūsmu kanāli izrakteņu ieguves nozarē;
19. prasa ES veicināt iekļaujošas un pārredzamas daudzu ieinteresēto personu partnerības reģionālā un starptautiskā līmenī un veicināt dialogu un sadarbību starp valdībām, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, privāto sektoru un starptautiskajām iestādēm, lai sekmētu ieguves rūpniecības ilgtspējīgu attīstību un paātrinātu iekļaujošus lēmumu pieņemšanas procesus; uzsver, ka pašreizējā situācijā, kad pasaulē kāpj pieprasījums pēc kritiski svarīgām izejvielām un pieaug ģeopolitiskā nestabilitāte, ir jāstiprina centieni nodrošināt stabilitu, atbilstīgu un diversificētu apgādi ar kritiski svarīgajām izejvielām; tomēr uzsver, ka no pierastās izrakteņu ieguves ir jāpāriet uz resursu pārvaldības sistēmu, kas *inter alia* ņemtu vērā resursu izsīkšanas ātrumu, aizstājējresursu pieejamību, efektivitāti, reciklēšanu un patēriņa ilgtspēju; atzinīgi vērtē partnerību starp ES un ANO preventīvas rīcības starpaģentūru vadības grupu, kuras mērķis ir atbalstīt valsts un vietējās ieinteresētās personas, lai uzlabotu zemes un dabas resursu pārvaldību nolūkā novērst konfliktus un uzlabot koordināciju;
20. ar dziļām bažām atzīmē — ja pienācīgi netiks pārvaldīts un mazināts augošais pieprasījums pēc kritiski svarīgām izejvielām, tam būs nelabvēlīga vidiskā un sociālā ietekme, jo īpaši nozarēs, kurās ir liela atkarība no ekosistēmu pakalpojumiem (tādās kā lauksaimniecība, ekotūrisms un zivsaimniecība); uzsver, ka par prioritāti ir jānosaka ilgtspēja, efektivitāte un apritīgums daudzpusējā līmenī un jāmazina pieprasījums pēc neapstrādātiem materiāliem, jo īpaši nolūkā risināt izaicinājumus, kas saistīti ar klimata pārmaiņām, ūdens trūkumu, piesārņojumu un biodaudzveidības zudumu;
21. vēlreiz apstiprina, ka steidzami ir vajadzīgs saistošs ANO līgums par uzņēmējdarbību un cilvēktiesībām transnacionālu korporāciju un citu uzņēmumu darbības reglamentēšanai, kurā skaidri būtu noteikti cilvēktiesību pienākumi, pienācīgas rūpības prasības un noteikumi par piekļuvi tiesiskās aizsardzības līdzekļiem saskaņā ar ANO koncepciju “aizsargāt, respektēt un piedāvāt tiesiskās aizsardzības līdzekļus”; tādēļ aicina Komisiju un dalībvalstis aktīvi iesaistīties pašreizējās sarunās par instrumentu, ar ko būtu jānudina korporatīvos aktorus un investorus ieguves nozarē uzņemties atbildību par cilvēktiesībām un darba tiesībām, kā arī vides aizsardzību;

22. atkārtoti prasa ES censties, lai noslēgtu turpmākus starptautiskus nolīgumus par klimatfinansējuma nodrošināšanu, tīru tehnoloģiju nodošanu un spēju veidošanu jaunattīstības valstīs nolūkā samazināt SEG emisijas, ko jo īpaši izraķteņu ieguves nozarē;
23. aicina jaunattīstības valstis uzlabot reģionālo sadarbību, lai derīgo izraķteņu nozarē izstrādātu un pieņemtū kopīgus vidiskos, sociālos un darba standartus un normas;
24. aicina ES jo īpaši atbalstīt Āfrikas Savienības dalībvalstis saistībā ar 2009. gadā pieņemtā politikas satvara “Āfrikas kalnrūpniecības plāns” turpmāku īstenošanu, lai nodrošinātu, ka kontinents stratēģiski izmanto savus derīgo izraķteņu resursus plašai sociālekonomiskai attīstībai un cenšas atjaunināt sistēmu, tajā ietverot IAM un klimata pārmaiņu programmu, kas ir iespēja, kā panākt kontinenta ilgtspējīgu attīstību; uzsver, ka ES atbalstam būtu jāietver spēju veidošana, finansiāls atbalsts, tīru tehnoloģiju nodošana un piegādes ķēdes ilgtspējīga pārvaldība;
25. prasa ES atbalstīt reģionālas, starptautiskas un globālas iniciatīvas, ar ko uzlabot pārredzamību un pārskatatbildību izraķteņu resursu izmantošanā un pārvaldībā, un šādas iniciatīvas cita starpā ir *EITI*, kas veicina pārredzamību un pārskatatbildību ar naftu, gāzi un minerālresursiem bagātās valstīs, Ieguves globālās plānošanas atbalsts, Pasaules Bankas daudzu līdzekļu devēju trasta fonds, kas veicina iekļaujošu un ilgtspējīgu *EITI* īstenošanu no resursiem atkarīgās jaunattīstības valstīs, un iniciatīvu mērķis ir atbalstīt nabadzības samazināšanu un veicināt iekļaujošu, ilgtspējīgu izaugsmi un attīstību, Kimberli procesu, kas novērš konfliktu dimantu plūsmu, un brīvprātīgus drošības un cilvēktiesību principus;
26. prasa ES atbalstīt jaunattīstības valstis, lai uzlabotu to spējas vest sarunas par godīgiem un pārredzamiem līgumiem ar ieguves rūpniecības uzņēmumiem; šajā sakarībā atzinīgi vērtē ES finansiālo atbalstu *G7 Connex* iniciatīvai, kas uzlabo jaunattīstības valstu pieredzi sarunās par ieguves nozari, lai ieguldījumu līgumi tiktu izstrādāti tāda veidā, kas veicina ilgtspēju un attīstību;
27. aicina Komisiju palielināt atbalstu Eiropas partnerību atbildīgai izraķteņu ieguvei, kas ir daudzpusēja ieinteresēto personu partnerība un izveidota, lai palielinātu ES Konfliktu izraķteņu regulas ietekmi, finansējot lielāku skaitu attīstības projektu, kuru mērķis ir uzlabot vietējo kalnrūpniecības praksi, jo īpaši *ASM* jomā, nodrošināt labākus sociālos, vides un ekonomiskos apstākļus raktuvju darbiniekiem un vietējām kalnrūpniecības kopienām;
28. aicina Komisiju apsvērt ciešāku sadarbību ar Pasaules Banku, ņemot vērā tās zināšanas par ieguves nozari un atbalstu jaunattīstības valstīm ilgtspējīgā un zaļās pārkārtošanās procesā;
29. prasa ES sniegt jaunattīstības valstīm finansiālu atbalstu un tehnisko palīdzību, lai palīdzētu īstenot Kuņminas–Monreālas globālo biodaudzveidības satvaru un ANO līgumu par tāljūrām;

ES politikas un tiesiskā regulējuma stiprināšana

30. atzinīgi vērtē ES veiktos pasākumus nolūkā izstrādāt saistošus noteikumus uzņēmumu pienācīgas rūpības jomā, piemēram, Konfliktu izrakteņu regulu, Uzņēmumu ilgtspējas informācijas atklāšanas direktīvu, projektu direktīvai par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju un noteikumu projektus par tādu produktu aizliegšanu, kas ražoti, izmantojot piespiedu darbu, un par kritiski svarīgām izejvielām, kam visiem kopā tieši vai netieši būtu jāsekmē ieguves nozares pārkārtošana jaunattīstības valstīs;
  31. aicina Komisiju izmantot Konfliktu izrakteņu regulas 2023. gada pārskatīšanas procesu, kas kopš 2021. gada ES uzņēmumiem prasa atbildīgi veikt alvas, tantala, volframa un zelta importu un nodrošināt, lai piegādes ķēdes neveicinātu bruņotu konfliktu finansēšanu, un aicina uztvert šo procesu kā iespēju rūpīgi izvērtēt regulas ietekmi uz vietas un izdevību papildus iekļaut obligātus pasākumus un aptvert citus izrakteņus; uzsver, ka visā pārskatīšanas procesā jāpilda pilni ir jāiesaista pilsoniskās sabiedrības organizācijas un skartās kopienas;
  32. aicina Komisiju kopā ar ieguves rūpniecības pārstāvjiem izskatīt ieguves rūpniecības iekļaušanu ES Taksonomijas regulā²⁴;
  33. atzinīgi vērtē gaidāmo jaunā partnerattiecību nolīguma parakstīšanu starp ES un *OACPS* dalībvalstīm, jo tas nodrošina stiprinātu un modernizētu satvaru sadarbībai ar ĀKK valstīm un tajā ir konkrētas atsauces uz ieguves rūpniecību, piemēram, ieguves rūpniecības pārredzamības, pārskatatbildības un atbildīgas pārvaldības veicināšanu un uzņēmumu sociālās atbildības un atbildīgas uzņēmējdarbības stiprināšanu nolūkā panākt iekļaujošu un ilgtspējīgu izaugsmi un attīstību; šajā sakarībā atgādina, ka ilgtspēja ietver pienācīgas rūpības procesu ievērošanu, kā noteikts ES tiesību aktos un ESAO pamatnostādnes multinacionāliem uzņēmumiem, kā arī ir jāievēro *FAO* Brīvprātīgās pamatnostādnes par zemes, zvejniecību un mežu īpašuma atbildīgu pārvaldību zemes lietošanas tiesību kontekstā;
  34. aicina Komisiju rūpīgāk izvērtēt ES attīstības palīdzības ietekmi uz ilgtspējīgu attīstību ieguves rūpniecībā, lai ES finanšu resursi tiktu izmantoti efektīvi un atbildīgi;
  35. aicina Komisiju ilgtspējīgas attīstības un attīstības sadarbības apsvērumus iekļaut visos ES tirdzniecības un ieguldījumu nolīgumos ar jaunattīstības valstīm, kā arī iekļaut noteikumus, kas nodrošina cilvēktiesību ievērošanu, vides aizsardzību un ieguves rūpniecībā gūto ieņēmumu taisnīgu sadali;
- o
- o o
36. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

---

²⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp.).

PASKAIDROJUMS

Ieguves rūpniecība, proti, neatjaunīgu resursu iegūšana, ir mūsu sabiedrību balsts un aptver visus procesus, sākot no naftas un gāzes ieguves un beidzot ar kritiski svarīgu izejvielu atradnēm. 2023. gadā globālā sacensība par kritiski svarīgām izejvielām notiek sevišķi aktīvi. Eiropas Savienībā šie resursi būs svarīgi mūsu stratēģiskās autonomijas nodrošināšanai un zaļās pārkārtošanās straujākai norisei. Tomēr ieguves rūpniecība patiešām ir abpusēji griezīgs zobens — tā rada lielāko daļu siltumnīcefekta gāzu emisiju un ir saistīta ar piespiedu darbu, bērnu darbu, ekosistēmu iznīcināšanu un pirmiedzīvotāju tiesību pārkāpumiem visā pasaulē.

Lielākā daļa kritiski svarīgo izejvielu atrodas jaunattīstības valstīs, un līdz ar to bez jaunattīstības valstīm ES nevar sasniegt savus stratēģiskos un klimata mērķus. Mums, Eiropas Parlamentam, ir pienākums nodrošināt, lai ES, sacenšoties par piekļuvi kritiski svarīgām izejvielām, neapdraudētu cilvēktiesības, biodaudzveidību vai jaunattīstības valstu ilgtspējīgu attīstību kopumā. Ja šos procesus pārvalda nepareizi, pastāv papildu risks, ka radīsies jau otrā valstu paaudze, kas cieš no “resursu lāsta”, un rezultātā rodas korupcija un pieaug nevienlīdzība mūsu partnervalstīs.

Šā ziņojuma mērķis ir nodrošināt, lai ES un Eiropas uzņēmumi, veicot ieguves darbības jaunattīstības valstīs, pilnībā ievērotu politikas saskaņotības attīstībai principus, kas noteikti LESD 208. pantā, un politikas saskaņotību ilgtspējīgai attīstībai, un lai jebkādi jauni ieguves projekti tiktu īstenoti ar skarto kopienu piekrišanu saskaņā ar SDO Konvenciju Nr. 169 par pirmiedzīvotāju un cilšu tautām. Ir ļoti svarīgi, lai ES investīcijas būtu pilnībā pārredzamas, jo īpaši attiecībā uz *Global Gateway* projektiem, un lai būtu pietiekama Eiropas Parlamenta uzraudzība. Turklāt Eiropas uzņēmumi ir jāstimulē par prioritāti noteikt vietējo kopienu tiesības un ilgtspējīgu attīstību. Visbeidzot, ES ir jābūt līderei un standartu noteicējai starptautiskā līmenī, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus un lai ES joprojām būtu uzticams aktors, kas iestājas par vērtībām.

19.7.2023

STARPTAUTISKĀS TIRDZNICĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS

Attīstības komitejai

par ES attīstības politikas nozīmi ieguves rūpniecības pārveidē par labu ilgtspējīgai attīstībai jaunattīstības valstīs
(2023/2031(INI))

Atzinuma sagatavotājs: *Emmanuel Maurel*

IEROSINĀJUMI

Starptautiskās tirdzniecības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Attīstības komiteju rezolūcijas priekšlikumā, ko tā pieņems, iekļaut šādus ierosinājumus:

- A. tā kā ieguves rūpniecība ir pievienotās ekonomiskās vērtības stūrakmens un tā kā tā ir kapitālietilpīga un darbietilpīga; tā kā daudzās jaunattīstības valstīs dabas resursu ieguve veido ievērojamu IKP daļu; tā kā ieguves rūpniecībai varētu būt potenciāls veicināt ekonomisko labklājību jaunattīstības valstīs, bet bieži vien tā ir saistīta ar vides piesārņošanu, dabas iznīcināšanu un Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) standartu pārkāpšanu; tā kā ieguves rūpniecība var būtiski ietekmēt vidi, vietējās kopienas un pirmiedzīvotājus; tā kā šie faktori pasvīturo vajadzību pēc saskaņotām stratēģijām, kas iestrādātas stingrā pienācīgas rūpības pieejā, lai izmantotu to attīstības potenciālu;
- B. tā kā liela daļa jaunattīstības valstu lielā mērā funkcionē, pateicoties nepārstrādātu izejvielu eksportam, kamēr vērtības radīšana ir koncentrēta ekonomiski attīstītājās valstīs;
- C. tā kā ieguves resursi, jo īpaši kritiski svarīgās izejvielas, ir galvenie izejresursi neto nulles emisiju tehnoloģijās un bez tiem nebūs iespējama dekarbonizācijas īstenošana un Eiropas zaļā kursa un Parīzes klimata nolīguma mērķu sasniegšana; tā kā, lai saglabātu savu konkurētspēju un tajā pašā laikā īstenotu zaļu un taisnīgu pārkārtošanos, ES ir jāgarantē savu uzņēmumu piekļuve šiem materiāliem, vienlaikus nodrošinot stingru vides, pārvaldības, sociālo un cilvēktiesību standartu ievērošanu; tā kā ir stimulēta mobilizēt investīcijas, kas vajadzīgas zaļajai pārejai izrakteņiem bagātās jaunattīstības valstīs, piemēram, jaunā transporta un digitālajā infrastruktūrā, lai attīstītu un dažādotu reģionālās vērtības ķēdes;
- D. tā kā, lai līdz 2030. gadam sasniegtu ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM), būs vajadzīga dažādu iesaistīto personu, piemēram, valdību, attīstības partneru, nozares, NVO un vietējo kopienu, līdzdalība;
- E. tā kā jaunattīstības valstīs, kas eksportē izejvielas, ir ļoti atkarīgas no izejvielu eksporta rezultātā iegūtajiem nodokļu ieņēmumiem;

- F. tā kā preču cenu nestabilitāte Covid-19 pandēmijas laikā radīja nopietnu ekonomisku kaitējumu jaunattīstības valstīm, kas ir atkarīgas no nodokļiem, ko tās iegūst no ieguves rūpniecības;
  - G. tā kā daudzveidīgāka ekonomika padara jaunattīstības valstis noturīgākas pret ārējiem satricinājumiem;
  - H. tā kā zaļā pārkārtošanās var veicināt kvalitatīvu un videi nekaitīgu darbvieta izveidi, kas var būtiski sekmēt nabadzības izskaušanu un sociālo iekļaušanu gan attīstītajās, gan jaunattīstības valstīs;
  - I. tā kā pirms Covid-19 pandēmijas ikgadējais IAM paredzētā finansējuma deficīts 2,5 triljonu USD apmērā atbilda aptuveni 500 miljardiem USD valstīs ar zemiem ienākumiem un 2 triljoniem USD citās jaunattīstības valstīs;
  - J. tā kā jaunattīstības valstīs ik gadu trūkst investīciju 4,2 triljonu USD apmērā, lai būtu iespējams sasniegt IAM,
1. aicina izveidot ilgtspējīgu un aprītīgu izejvielu ieguves modeli, kurā būtu ievērota pienācīga rūpība attiecībā uz ES tiesību aktiem, tostarp Direktīvu 20XX/XX/ES par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) Pienācīgas pārbaudes vadlīnijām atbildīgai uzņēmējdarbībai; prasa nodrošināt godīgu tirdzniecības praksi un darba apstākļus, tostarp nerūpnieciskiem un mazapjoma kalnračiem, saskaņā ar augstākajiem starptautiskajiem darba tiesību standartiem tādos jautājumos kā veselība, drošība un atalgojums, tostarp tajos, kas noteikti Regulā 20XX/XX/ES par tādu produktu aizliegšanu, kas izgatavoti, izmantojot piespiedu darbu; aicina Komisiju un dalībvalstis izveidot ar jaunattīstības valstīm savstarpēji izdevīgas klimata un kritisko izejvielu partnerības, kuru mērķu un visu darbības politikas satvaru uzmanības centrā būtu uz cilvēkiem un uz vidi vērsta attīstība; aicina uzlabot koordināciju starp valstu eksporta kredīta aģentūrām, lai to darbības saskaņotu ar Eiropas zaļā kursa prioritātēm;
  2. aicina Komisiju, dalībvalstis un partnervalstis nodrošināt, ka šīs klimata partnerības un ilgtspējīgu investīciju veicināšanas nolīgumi atbilst partnervalstu noteiktajam devumam;
  3. aicina Komisiju nodrošināt, lai investīciju veicināšana neizraisītu sāncensību par zemāko subsīdiju līmeni partnervalstīs, kā rezultātā tiktu pazemināti SDO un vides standarti;
  4. uzskata, ka šim modelim būtu jābūt tādam, kas ļauj nozares pievienoto vērtību līdzsvaroti un pārredzami sadalīt starp visām ieinteresētajām personām, kā noteikts globālajā Ieguves rūpniecības pārredzamības iniciatīvā, vienlaikus nodrošinot prognozējamību un nepārtrauktību attiecībā uz Eiropas ieguves uzņēmumu piekļuvi derīgo izrakteņu rezervēm partnervalstīs; uzsver, ka ir vajadzīga jēgpilna sadarbība ar ieinteresētajām personām, tostarp informācijas apmaiņa, kurā iesaistīts privātais sektors, pilsoniskā sabiedrība un arodbiedrības, jo īpaši tas ir vajadzīgs kritiski svarīgo izejvielu nozarē;

5. atkārtoti norāda, ka reģionālās vērtības ķēdes un reģionālās iekšējās tirdzniecības stiprināšana pozitīvi ietekmē apkārtējās valstis un stiprina to noturību, jo īpaši ārējo satricinājumu laikā;
6. uzskata, ka šim modelim ir jāatbilst vietējo iedzīvotāju un pirmiedzīvotāju vajadzībām, jānodrošina atbilstība visām SDO konvencijām, tostarp Konvencijai Nr. 169, līdz minimumam jāsamazina tiešā un netiešā ietekme uz vidi, kas saistās ar ekspluatāciju, un jāsniedz partnervalstīm plaša spektra informācija, tostarp par tehnoloģiju nodošanas jautājumiem, kā arī jāsniedz plaša informācija par prasībām, kas izriet no zaļā kursa projektiem un gaidāmajiem ES tiesību aktiem; mudina Komisiju pastiprināt centienus, lai atbalstītu partnervalstu juridisko, valdības un fiskālo spēju veidošanu; atkārtoti norāda, ka ir vajadzīgi elastīgi pārejas pasākumi, lai jaunattīstības valstis varētu ievērot starptautiskās saistības; uzsver, ka vienmēr ir jāievēro ANO Deklarācijā par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām paredzētais brīvas, iepriekšējas un apzinātas piekrišanas princips; uzskata, ka kopienu attīstības nolīgumi var palīdzēt sasniegt šo mērķi; norāda, ka ilgtspējīgu investīciju veicināšanai un ES vispārējai tirdzniecības un investīciju stratēģijai ir jāveicina investīciju iespējas jaunattīstības valstīs, lai sasniegtu ilgtspējīgas attīstības mērķus, palīdzot piesaistīt vairāk investīciju “smagajai” un “vieglajai” infrastruktūrai ar iespējami mazāku ietekmi uz vidi un veicināt iekļaujošu un ilgtspējīgu attīstību, nabadzības samazināšanu un vietējo darbvieta radīšanu, jo īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem un piegādes ķēdēm, kas saistītas ar ieguves rūpniecību; uzsver, ka pārejai ir vajadzīgi arī publiskie ieguldījumi “smagajā” un “vieglajā” infrastruktūrā;
7. uzskata, ka šajā modelī jāņem vērā vietējo iedzīvotāju vajadzības, tam ir jānodrošina atbilstība visām SDO konvencijām, kā arī jāierobežo tā tiešā un netiešā ietekme uz vidi ekspluatācijas gaitā, izmantojot visnovatoriskākās metodes;
8. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka, atlasot un atbalstot *Global Gateway* projektus, sociālais dialogs ir neatņemama visu līmeņu politikas veidošanas un īstenošanas institucionālās sistēmas daļa;
9. prasa šo modeli vērtības ķēdē piemērot visiem piegādes uzņēmumiem, kas darbojas Eiropas Savienībā, tostarp trešo valstu uzņēmumiem;
10. uzskata, ka minimālās nodokļu likmes princips, ko piemēro uzņēmumiem, kuri veic uzņēmējdarbību G20 un ESAO valstīs, būtu jāpiemēro arī tās pašas nozares uzņēmumiem, kad tie darbojas kādā no valstīm, kas parakstījusi G20–ESAO nolīgumu; aicina izveidot regulējuma mehānismus, lai samazinātu spekulēšanu un nozares produktu cenu svārstības, tādējādi nodrošinot paredzamību un ilgtspēju visā ražošanas un piegādes ķēdē;
11. uzskata, ka ilgtspējīgam un apnitīgam ieguves modelim būtu jāļauj saglabāt jaunattīstības valstu politiskās rīcības brīvību veikt pasākumus, kas var palielināt vietējo resursu mobilizāciju, piemēram, noteikt eksporta tarifus un likumīgus eksporta ierobežojumus, ja tos nepiemēro diskriminējoši un ja to pieļauj PTO noteikumi;
12. aicina ES mudināt tirdzniecības partnerus tirdzniecības un investīciju attiecībās veicināt arī ilgtspējīgu resursu pārvaldību, sadarbojoties starptautiskos forumos un apmainoties ar paraugpraksi.

**INFORMĀCIJA PAR PIENĒMŠANU
ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	19.7.2023
Galīgais balsojums	+: 33 -: 2 0: 2
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Barry Andrews, Anna-Michelle Asimakopoulou, Tiziana Beghin, Saskia Bricmont, Jordi Cañas, Daniel Caspary, Arnaud Danjean, Roman Haider, Christophe Hansen, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Thierry Mariani, Margarida Marques, Gabriel Mato, Emmanuel Maurel, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Inma Rodríguez-Piñero, Katarína Roth Neved'alová, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Sven Simon, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Marek Belka, José Manuel García-Margallo y Marfil, Enikő Győri, Javier Moreno Sánchez
Aizstājēji (209. panta 7. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Clara Aguilera, Francisco Guerreiro, Mikuláš Peksa, Lucia Vuolo

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAĶSTA**

33	+
NI	Tiziana Beghin, Carles Puigdemont i Casamajó
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Daniel Caspary, Arnaud Danjean, José Manuel García-Margallo y Marfil, Christophe Hansen, Danuta Maria Hübner, Gabriel Mato, Sven Simon, Lucia Vuolo, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler
Renew	Barry Andrews, Jordi Cañas, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Clara Aguilera, Marek Belka, Bernd Lange, Margarida Marques, Javier Moreno Sánchez, Inma Rodríguez-Piñero, Katarína Roth Neved'alová, Joachim Schuster, Kathleen Van Brempt
The Left	Emmanuel Maurel, Helmut Scholz
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Francisco Guerreiro, Heidi Hautala, Mikuláš Peksa

2	-
ID	Danilo Oscar Lancini, Thierry Mariani

2	0
ID	Roman Haider
NI	Enikő Győri

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas

**INFORMĀCIJA PAR PIENĒMŠANU
ATBILDĪGAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	24.10.2023
Galīgais balsojums	+: 13 -: 2 0: 7
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Barry Andrews, Dominique Bilde, Catherine Chabaud, Christophe Clergeau, Antoni Comín i Oliveres, Mónica Silvana González, Pierrette Herzberger-Fofana, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Karsten Lucke, Eleni Stavrou, Tomas Tobé, Miguel Urbán Crespo
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Ilan De Basso, Marlene Mortler, Carlos Zorrinho
Aizstājēji (209. panta 7. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Michael Bloss, Karolin Braunsberger-Reinhold, Billy Kelleher, Norbert Lins, Lydie Massard

**ATBILDĪGĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAĶSTA**

13	+
NI	Antoni Comín i Oliveres
Renew	Barry Andrews, Catherine Chabaud, Billy Kelleher
S&D	Christophe Clergeau, Ilan De Basso, Mónica Silvana González, Karsten Lucke, Carlos Zorrinho
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Michael Bloss, Pierrette Herzberger-Fofana, Lydie Massard

2	-
ID	Dominique Bilde
PPE	Tomas Tobé

7	0
ECR	Beata Kempa
PPE	Karolin Braunsberger-Reinhold, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Norbert Lins, Marlene Mortler, Eleni Stavrou

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas